

Л. П. Піддубна,
к. е. н., доцент, доцент кафедри економіки, підприємництва та менеджменту,
Університет менеджменту освіти, м. Київ, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7853-7575>
А. О. Чекиштуріна,
аспірантка кафедри публічного управління та проєктного менеджменту,
Університет менеджменту освіти, м. Київ, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-3842-1612>

DOI: 10.32702/2306-6814.2026.2.390

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КЛІМАТ УКРАЇНИ: РОЛЬ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

L. Piddubna,
PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Economy,
Entrepreneurship and Management, University of Educational Management
A. Chekshturina,
Postgraduate student, University of Educational Management

INVESTMENT CLIMATE OF UKRAINE: THE ROLE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT BODIES

У статті досліджено роль органів місцевого самоврядування у формуванні сприятливого інвестиційного клімату України в умовах повоєнної відбудови. Обґрунтовано, що залучення інвестицій є ключовим чинником економічної стабілізації та розвитку громад, особливо за умов масштабних руйнувань інфраструктури та зростання соціально-економічних ризиків. На основі аналізу українського (Львів, Вінниця) та польського (Краків, Вроцлав) досвіду визначено ефективні механізми стимулювання інвестицій — розвиток інфраструктури, створення індустріальних парків, податкові пільги, прозоре управління та міжнародна промоція громад. Виявлено основні проблеми, що стримують інвестиційну активність в Україні, запропоновано комплекс заходів для підвищення інвестиційної привабливості українських громад у повоєнний період, зокрема створення професійних команд супроводу інвесторів, розробку англomовних онлайн-платформ, участь у міжнародних рейтингах і форумах, а також адаптацію польської моделі регіональної підтримки. Результати дослідження мають практичне значення для формування ефективних стратегій місцевого економічного розвитку та інтеграції українських територіальних громад у глобальний інвестиційний простір.

The article explores the role of local self-government bodies in shaping a favorable investment climate in Ukraine in the context of post-war recovery and reconstruction of the country. It is substantiated that the activation of investment activity is a key prerequisite for the dynamic socio-economic development of the state after the end of large-scale war. The study analyzes contemporary scientific approaches to interpreting the concept of the "investment climate" as a set of economic, legal, social, and administrative conditions that significantly influence the attractiveness of territories for capital attraction and the comprehensive development of a particular region.

Special attention is paid to the increasing importance of local self-government bodies as key actors in implementing investment policy at the regional and local levels. The main barriers to the formation of a favorable investment environment in Ukrainian territorial communities are identified, including the insufficient effectiveness of state incentives, the lack of systematic work with investors, low levels of transparency in local governance, the absence of comprehensive English-language information resources, and the inflexibility of financial mechanisms for investment stimulation.

Based on a comparative analysis, the article summarizes best practices in investment attraction using the examples of Lviv and Vinnytsia city councils, as well as the experience of Polish cities such as Krakow and Wroclaw in the operation of special economic zones and industrial parks. It is demonstrated that the combination of infrastructure development, preferential taxation, transparent governance, and active international promotion significantly increases the investment attractiveness of territories even under crisis and geopolitical uncertainty.

The paper proposes a set of practical recommendations for Ukrainian local self-government bodies aimed at improving investment attraction mechanisms in the post-war period, taking into account the adaptation of successful international practices to national and regional conditions.

Ключові слова: формування державної політики, інвестиційний клімат, місцеве самоврядування, індустріальні парки, інвестиційна привабливість, повоєнна відбудова, міжнародний досвід.

Key words: investment climate, local self-government, industrial parks, investment attractiveness, post-war recovery, international experience.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Необхідність забезпечення динамічного соціально-економічного розвитку України в повоєнний період зумовлює високу актуальність створення механізмів стимулювання економіки, її інноваційного спрямування, формування інвестиційної привабливості країни. Значний досвід використання розвиненими країнами територіально-організаційних утворень задля підвищення інвестиційної активності регіонів, довів свою ефективність і суттєво вплинув на розвиток підприємств різних галузей економіки, створення робочих місць, оптимізацію галузевої структури певної території і в цілому призвів до підвищення рівня життя населення. Спроба в Україні створити відповідні структури наштовхнувшись на цілу низку проблем, а саме: недостатню ефективність державних стимулів, відкритість і прозорість органів місцевого самоврядування, відсутність системної роботи з інвесторами на місцях, бюрократичні обмеження, відсутність гнучких фінансових механізмів стимулювання інвестицій, брак англомовних чи виконаних на мовах країн Європейського Союзу інформаційних ресурсів, орієнтованих на іноземних інвесторів.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Останні дослідження з проблем інвестиційного клімату в Україні та ролі місцевого самоврядування зосереджують увагу на низці ключових аспектів. Так, Лях В. М. аналізує вплив органів місцевої влади на інвестиційну привабливість територій, виділяючи механізми стимулювання інвестицій на рівні громад через інфраструктурні та податкові інструменти [2]. Бобиль В. В. та Режко Д. С. підкреслюють важливість ролі місцевих органів у реалізації державної економічної політики, особливо в умовах воєнного стану, коли саме громади виступають майданчиком для стабілізації економіки [3]. Славкова А. А. і Колісник Д. Р. виокремлюють бар'єри інвес-

тиційної привабливості, зокрема недостатність системної роботи з інвесторами та низьку прозорість органів місцевого самоврядування [5]. У дослідженні Жаліло Я. А. та його співавторів висвітлюються важливість територіально-орієнтованих механізмів стимулювання інвестицій у повоєнний період та пропонуються аналітичні моделі підтримки регіональних ініціатив [8].

Теоретичним підґрунтям представленого дослідження є концепції інвестиційного клімату як сукупності економічних, правових, соціальних та адміністративних умов, що впливають на привабливість регіону для вкладення капіталу. Згідно з дослідженнями Струніної В., інвестиційний клімат включає зовнішні (геополітичні, безпекові) та внутрішні (інфраструктурні, якість адміністративних послуг) чинники [9]. Бобиль В. С. та Режко Д. С. зазначають, що місцеві органи самоврядування мають інтегративну роль у реалізації загальнодержавних стратегій розвитку та самостійних інструментів стимулювання економічної активності [3].

Польські дослідники підкреслюють значення спеціальних економічних зон і диференційованої податкової політики як механізмів підвищення інвестиційної активності регіонів. Таким чином, теоретична база дослідження включає інтеграцію класичних та сучасних підходів до аналізу інвестиційного клімату, управління місцевим розвитком і регіональної політики.

Загалом, сучасна українська наукова література одноставно вказує на необхідність комплексного підходу, що поєднує державну політику з активною роллю місцевого самоврядування в адаптації кращих міжнародних практик.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Полягає в узагальненні ролі органів місцевого самоврядування у формуванні сприятливого інвестиційного клімату в Україні в умовах повоєнної відбудови та визначення пріоритетних напрямів удосконалення цього процесу на основі українського та міжнародного досвіду. В ході підготовки статті послідовно вирішувались

Таблиця 1. Український досвід розвитку індустріальних парків

Напрямок діяльності	Львів	Вінниця
Розвиток індустріальних парків	Створено індустріальні парки «Сигнівка», «Рясне-2», «Спарроу парк Львів». Львівська міська рада активно інвестує в інженерно-транспортну інфраструктуру (216,86 млн грн у промислову зону «Сигнівка») [2].	Створено «Вінницький індустріальний парк», «Вінницький кластер холодильного машинобудування», індустріальні парки «Вінтер Спорт» та «Він Індастрі» [2].
Спеціалізовані департаменти і команди супроводу інвесторів	Діяльність департаменту економічного розвитку Львівської міської ради, окрема команда супроводу інвесторів [2].	Створено департамент економіки та інвестицій Вінницької міської ради, команда супроводу інвестиційних проєктів [2].
Участь у міжнародних рейтингах прозорості	2 місце у Рейтингу прозорості 100 міст України за версією Transparency International [11].	6 місце у Рейтингу прозорості 100 міст України [11].
Пільгова податкова політика для бізнесу	Надання пільг зі сплати земельного податку для резидентів індустріальних парків — знижка 50% [2].	Надання повного звільнення (100%) від сплати земельного податку для резидентів індустріальних парків [2].
Додаткові інвестиційні стимули	Реалізація проєктів державно-приватного партнерства: інвестпроєкти в сфері паркінгів, муніципальної інфраструктури [2]; [11].	Активна підтримка розвитку технопарків, залучення приватних інвестицій у транспортну, виробничу та логістичну інфраструктуру [2].

Джерело: побудовано авторами, джерело [2]; [11].

наступні завдання: проаналізувати сучасний стан інвестиційного клімату в Україні та окреслити основні проблеми його формування після завершення широкомасштабної війни; дослідити теоретичні підходи до визначення категорії інвестиційний клімат та ролі органів місцевого самоврядування в процесі формування сприятливого інвестиційного клімату; вивчити досвід кращих практик територіальних громад щодо стимулювання інвестицій на прикладі індустріальних парків України (м. Львова, м. Вінниці) та Польщі (м. Кракова, м. Вроцлава); визначити основні бар'єри та чинники, що стримують залучення інвестицій на місцевому рівні; запропонувати комплекс рекомендацій для підвищення інвестиційної привабливості територіальних громад України у повоєнний період.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Формування сприятливого інвестиційного клімату є ключовим чинником економічного розвитку України в умовах повоєнної відбудови. Враховуючи масштабні руйнування інфраструктури, значні людські втрати та погіршення соціально-економічних показників, завдання залучення інвестицій набуває особливої ваги. У цьому контексті роль органів місцевого самоврядування істотно зростає, адже саме вони володіють необхідними інструментами для створення умов, що стимулюватимуть інвесторів обирати українські громади як місця для ведення бізнесу та розвитку проєктів.

Залучення інвестиційних ресурсів стає можливим лише за умови створення прозорого управління, розвитку інфраструктури, впровадження стимулюючих механізмів та ефективної взаємодії з потенційними інвесторами. Досвід окремих українських громад, а також найкращі практики країн Центральної Європи, зокрема Польщі, демонструють шляхи успішної реалізації цих завдань. Звідси витікає завдання — дослідити специфіку ролі органів місцевого самоврядування у формуванні інвестиційного клімату України в сучасних умовах, проаналізувати проблеми та запропонувати напрями удосконалення їх діяльності у повоєнний період.

Під інвестиційним кліматом науковці розуміють сукупність політичних, економічних, фінансових, правових і соціальних умов, які визначають ступінь привабливості країни або окремого регіону для вкладення капіталу. В. Струніна визначає інвестиційний клімат як інтеграційний

показник, що охоплює як зовнішні чинники (геополітичну стабільність, безпеку, рівень корупції), так і внутрішні (інфраструктура, якість адміністративних послуг, законодавча база) [9]. У системі державного управління саме органи місцевого самоврядування відіграють вирішальну роль у створенні передумов для розвитку території. Як зазначено в дослідженнях Бобиля В. С. та Режка Д. С., місцеві органи не лише реалізують загальнодержавну політику на своїх територіях, але й самостійно ініціюють і впроваджують заходи для стимулювання економічної активності та залучення інвесторів [3].

Таким чином, органи місцевого самоврядування мають подвійне завдання: з одного боку, адаптувати загальнодержавні стратегії розвитку до умов конкретної громади, а з іншого — ініціювати власні інструменти для підвищення її інвестиційної привабливості. Спираючись на висновки Бондарчука Н. В. [1], зазначимо, що серед важливих складових механізму впливу органів місцевого самоврядування на інвестиційний клімат слід навести наступні:

- забезпечення прозорості та відкритості управлінських процедур;
- формування локальних програм стимулювання інвестицій;
- розвиток інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури;
- створення спеціалізованих платформ для інвесторів;
- участь у міжнародних проєктах і рейтингах прозорості.

Сучасна ситуація з інвестиційною привабливістю в Україні є складною через наслідки широкомасштабної війни. Інфраструктурні руйнування, загроза безпеці, зростання ризиків для ведення бізнесу та економічна нестабільність істотно погіршили умови для залучення інвестицій. Водночас нові виклики актуалізували питання переосмислення ролі органів місцевого самоврядування у створенні стимулюючого середовища для інвесторів.

Дослідження засвідчують, що за умов війни саме органи місцевого самоврядування стали ключовою ланкою у забезпеченні стабільності на місцях, сприяючи економічній активності через розвиток локальної інфраструктури, підтримку малого та середнього бізнесу та участь у міжнародних проєктах [2]. Їхня спроможність швидко реагувати на виклики і пропонувати інвесторам

Таблиця 2. Польський досвід розвитку індустріальних парків

Напрямок діяльності	Краків	Вроцлав
Створення робочих місць у спеціальних економічних зонах	Створено понад 38 975 робочих місць у Краківській спеціальній економічній зоні.	Створено понад 65 000 робочих місць у Валбжиській спеціальній економічній зоні.
Система податкових пільг	Диференційована система пільг: рівень податкових звільнень залежить від рівня розвитку регіону. Вищі пільги для менш розвинених регіонів.	Застосовується аналогічний принцип: пільги вищі у регіонах з нижчим рівнем розвитку (наприклад, у східних воєводствах Польщі).
Розвиток інфраструктури	Інвестиції у розвиток доріг, індустріальних парків, забезпечення логістичної доступності територій.	Велика увага приділена модернізації інженерної інфраструктури, будівництву нових об'єктів у межах вільної економічної зони.
Наявність англomовних інвестиційних порталів	Діє англomовний сайт Krakow Technology Park із повною інформацією для інвесторів.	Вроцлав має англomовний інвестиційний портал із відкритими даними для іноземних компаній.
Активна міжнародна промоція	Регулярна участь міста у міжнародних виставках (наприклад, Expo Real у Німеччині) та інвестиційних форумах.	Активна участь у виставках, форумах, партнерських програмах із залучення інвесторів до індустріальних парків.

Джерело: побудовано авторами, джерело [2].

реальні можливості визначає конкурентоспроможність громад на новому етапі повоєнної відбудови.

Водночас спостерігається суттєве розшарування між громадами щодо рівня готовності до роботи з інвесторами. Основними бар'єрами залишаються недостатня прозорість, відсутність професійних команд супроводу інвестиційних проєктів, брак англomовних інформаційних ресурсів та слабкий розвиток індустріальних парків і кластерних об'єднань [8].

Прикладом ефективної роботи у сфері залучення інвестицій є діяльність Львівської та Вінницької міських рад, у цих містах впроваджено цілісну стратегію розвитку інвестиційної привабливості (табл. 1) [2]; [11].

Досвід Львова та Вінниці демонструє реалізацію комплексної стратегії розвитку інвестиційної привабливості на місцевому рівні, поєднуючи розвиток інфраструктури, пільгове оподаткування, прозорість управління та активне просування громади та є запорукою успішного залучення інвестицій навіть у кризових умовах. Зазначені міста можуть бути прикладом для інших громад України у процесі повоєнного відновлення та економічного зростання. Попри значні зусилля місцевої влади, механізми державної підтримки в Україні (наприклад, пільги для учасників індустріальних парків) поки що залишаються малоефективними через відсутність належного фінансування та бюрократичні обмеження [3].

Для порівняння звернемося до досвіду Польщі, зокрема Кракова та Вроцлава (табл. 2). У Польщі одним із ключових інструментів залучення інвестицій стали вільні економічні зони, що передбачають значні податкові пільги та гнучке регулювання на регіональному рівні. Досвід Кракова та Вроцлава показує, що створення сприятливого середовища через такі механізми забезпечує високу інвестиційну активність: у спеціальній економічній зоні Кракова створено понад 38 тисяч робочих місць, а у Валбжиській зоні Вроцлава — понад 65 тисяч [2].

Досвід Кракова та Вроцлава доводить, що поєднання ефективної системи податкового стимулювання, розвитку якісної інфраструктури, інформаційної відкритості та активної міжнародної промоції дає змогу суттєво збільшити обсяги залучених інвестицій навіть у складних геополітичних умовах. Українські громади можуть адаптувати ці підходи, враховуючи специфіку свого економічного та безпекового середовища. Порівняльний аналіз свідчить, що українським громадам доцільно

брати до уваги ці елементи для власної моделі розвитку інвестиційної привабливості.

Незважаючи на певні позитивні зрушення, формування сприятливого інвестиційного середовища в українських громадах залишається складним завданням. Основні проблеми, які гальмують розвиток інвестиційної привабливості на місцевому рівні, можна окреслити наступним чином:

1. Недостатня ефективність державних стимулів. Попри прийняття законодавчих актів, які передбачають систему пільг для учасників індустріальних парків (зокрема, компенсацію витрат на підключення до інфраструктури, податкові та митні пільги), їхня реалізація в Україні залишається надзвичайно обмеженою. Як свідчить практика, станом на 2024 рік лише кілька індустріальних парків мають резидентів, що фактично користуються законодавчо передбаченими пільгами. Основними причинами є відсутність реального фінансування програм підтримки на державному рівні, тривалі затримки у прийнятті необхідних підзаконних актів, а також складні та бюрократичні процедури доступу до пільг [4].

2. Відсутність системної роботи з інвесторами на місцях. Однією з найсерйозніших проблем є нерозвиненість інституційної інфраструктури супроводу інвестиційних проєктів у громадах. Більшість органів місцевого самоврядування не мають окремих відділів або команд, які спеціалізуються на залученні інвестицій, роботі з потенційними інвесторами та супроводі інвестиційних угод, що призводить до ускладненої комунікації, відсутності персоналізованого підходу до кожного інвестора, втрати довіри та зменшення шансів на успішне укладання інвестиційних угод [5].

3. Недостатня відкритість і прозорість органів місцевого самоврядування. Проблема прозорості управління залишається актуальною для багатьох українських громад. Незважаючи на позитивний досвід міст, що входять до топових позицій рейтингу прозорості (Львів, Вінниця), у середньому по Україні спостерігається низький рівень відкритості бюджетної інформації, ухвалення регуляторних актів без належного громадського обговорення, обмежений доступ до інформації про земельні ділянки та об'єкти для інвестування. Низька прозорість безпосередньо знижує рівень довіри інвесторів і негативно впливає на репутацію громад на міжнародному рівні [6].

4. Брак англомовних інформаційних ресурсів для інвесторів. Іноземні інвестори часто стикаються з труднощами у доступі до релевантної інформації через відсутність англомовних сайтів муніципалітетів або їхню фрагментарність. Лише обмежена кількість українських громад має англомовні портали, де інвестори можуть ознайомитися з доступними об'єктами, податковими умовами, процедурами реєстрації бізнесу та діючими інвестиційними програмами. Водночас у Польщі наявність спеціалізованих англомовних платформ типу "Invest in..." є обов'язковим елементом роботи з інвесторами [7].

5. Відсутність гнучких фінансових механізмів стимулювання інвестицій. У системі стимулювання інвестицій в Україні застосовується уніфікований підхід без врахування регіональних відмінностей, і це означає, що рівень пільг для інвесторів однаковий незалежно від того, чи розташована громада у відносно безпечному регіоні, чи на території, яка постраждала від бойових дій. Такий підхід суттєво знижує інтерес до інвестування у складніших регіонах, натомість у Польщі, як приклад ефективного стимулювання, діє система диференційованих податкових пільг: у бідніших регіонах інвестори отримують суттєвіші податкові знижки, що сприяє більш збалансованому регіональному розвитку [8].

Таким чином, успішне формування інвестиційного клімату потребує не лише державної підтримки, а й активної роботи на місцевому рівні з урахуванням найкращих міжнародних практик. Враховуючи виклики і досвід інших країн, українським органам місцевого самоврядування доцільно впровадити низку заходів для підвищення інвестиційної привабливості:

1. Розвиток інженерно-транспортної інфраструктури є базовою умовою для залучення інвесторів. Без наявності якісних доріг, інженерних мереж, логістичних хабів навіть найпривабливіші земельні ділянки залишаються невикористаними. Львівський досвід доводить: будівництво під'їзних доріг, проведення комунікацій (електроенергії, водопостачання, газопостачання) до промислових зон стимулювало створення індустріальних парків "Сигнівка" та "Рясне-2" навіть за відсутності системної державної підтримки [2]. Важливим є забезпечення: прямого сполучення індустріальних зон із основними транспортними магістралями; підключення до централізованих мереж енергопостачання та водовідведення; облаштування логістичних центрів у безпосередній близькості до промислових територій.

2. Для створення комфортного середовища громади повинні мати можливість самостійно встановлювати податкові пільги для інвесторів, йдеться про: зниження або скасування орендної плати за використання земельних ділянок під індустріальні парки на перші 3-5 років; надання пільг зі сплати податку на нерухоме майно для резидентів парків; встановлення преференцій для муніципальних інвестиційних проектів, наприклад, у сфері "зеленої енергетики" чи високотехнологічного виробництва. Такі інструменти дозволяють громадам гнучко реагувати на зміну кон'юнктури і конкурувати за інвесторів не лише всередині України, а й на міжнародному рівні [8].

3. Формування команд супроводу інвестиційних проектів є обов'язковою умовою успіху, тому рекомендовано: створити відділи або агенції економічного розвитку у структурі міських/обласних рад; забезпечити

підготовку персоналу за міжнародними стандартами залучення інвестицій (IPA standards — Investment Promotion Agencies); запровадити принцип "єдиного вікна" для обслуговування інвесторів: супровід від етапу переговорів до запуску проекту. Такі команди мають не лише надавати консультації, але й активно шукати потенційних інвесторів, організовувати презентації громади на міжнародних платформах, готувати промоційні матеріали англійською мовою.

4. Інформаційна відкритість є критично важливою, для успішної комунікації з міжнародними партнерами громади повинні: створити окремі англомовні розділи на офіційних сайтах органів місцевого самоврядування; оприлюднювати там актуальні дані про доступні земельні ділянки, вартість оренди, комунікації, пільгові умови, статистику економічного розвитку; публікувати кейси успішних проектів інвестування; забезпечити можливість дистанційного подання інвестиційних заявок онлайн. Використання таких ресурсів допоможе подолати інформаційні бар'єри для іноземних компаній та фондів.

5. Позиціонування громади на міжнародному рівні має прямий вплив на її інвестиційну привабливість, для цього варто: прагнути увійти до міжнародних рейтингів прозорості, відкритості, інвестиційної привабливості (наприклад, рейтинги Transparency International, Doing Business Municipal Ratings); організовувати стенди та презентації на міжнародних виставках інвестиційної тематики (MIPIM, Expo Real); розвивати міський або регіональний бренд із чіткою інвестиційною пропозицією ("Invest in Vinnytsia", "Invest in Lviv" тощо). Зазначений підхід, зокрема участь у інформаційно-комунікаційних заходах, дозволяє громадам безпосередньо налагоджувати контакти із міжнародними інвесторами та фондами розвитку.

6. Використання у вітчизняній практиці та адаптація до умов роботи в Україні зарубіжного досвіду регіональної підтримки інвестицій, зокрема досвіду Польщі із застосування ефективної моделі диференційованої регіональної підтримки, яка проявляється у диференціації податкових знижок в залежності від рівня соціально-економічного розвитку, віддаленості від центру або труднодоступності території, яка потребує інвестицій. Україні доцільно адаптувати цей досвід, встановивши різні рівні підтримки для різних територій залежно від ступеня руйнувань, рівня безробіття, доступності інфраструктури, передбачивши суттєвіші податкові пільги для проектів, що реалізуються у постраждалих регіонах, спростивши процедури отримання пільг шляхом впровадження автоматизованих систем подання заявок і перевірки даних.

Такий підхід дозволить спрямувати інвестиції саме в ті регіони і ті сфери діяльності, де вони потрібні найбільше, що сприятиме вирівнюванню регіонального розвитку країни у повоєнний період [2]; [9].

Запропоновані заходи дозволять не лише підвищити інвестиційну привабливість громад, а й сприятимуть загальній економічній стабілізації України в умовах повоєнного відновлення.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Роль органів місцевого самоврядування у формуванні інвестиційного клімату України в умовах повоєн-

ної відбудови є надзвичайно важливою. Досвід українських міст — Львова і Вінниці — свідчить про те, що на місцевому рівні можливо створити сприятливі умови для інвесторів навіть за обмеженої державної підтримки. Водночас досвід Польщі показує, що поєднання інфраструктурних інвестицій, гнучкої податкової політики та професійного супроводу інвесторів значно підвищує ефективність залучення капіталу.

Основними завданнями органів місцевого самоврядування мають стати розвиток інфраструктури, підвищення прозорості, створення якісних умов для бізнесу та активна промоція своїх громад на міжнародному рівні. Лише комплексна та системна робота в цих напрямках дозволить українським громадам стати повноцінними учасниками глобального інвестиційного процесу у період повоєнного відновлення.

Подальші дослідження доцільно зосередити на аналізі конкретних інструментів адаптації кращих міжнародних практик до українських реалій, розробці регіональних стратегій залучення інвестицій та моніторингу їх ефективності.

Література:

1. Бондарчук Н. В. Удосконалення механізму державного управління інвестиційним розвитком регіону. Інвестиції: практика та досвід. 2023. № 12. С. 139—143. [Електронний ресурс]. Доступно: <https://nauka.com.ua/index.php/investplan/article/view/2276/2306>. (дата звернення: 26.04.2025).
2. Лях В. М. Вплив органів місцевого самоврядування на формування інвестиційної привабливості громад та територій: аналіз кращих практик України та Польщі. Економіка та суспільство. 2023. Вип. 58. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-58-49>. (дата звернення: 26.04.2025).
3. Бобиль В. В., Режко Д. С. Роль органів місцевого самоврядування в реалізації державної економічної політики розвитку регіонів в умовах воєнного стану. Інвестиції: практика та досвід. 2024. № 10. DOI: [10.32702/2306-6814.2024.10.50](https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.10.50). (дата звернення: 26.04.2025).
4. Стріяшко Г. М. Публічне управління та інвестиційна безпека в умовах євроінтеграції: роль держави в регулюванні інвестиційних процесів / Стріяшко Г. М., Замрига А. В. // Наукові записки. Серія: Право: зб. наук. пр. — Кропивницький, 2024. — Вип. 16. — С. 343—347. URL <https://ir.kneu.edu.ua/handle/2010/47578>. (дата звернення: 26.04.2025).
5. Славкова А. А., Колісник Д. Р. Інвестиційна привабливість України: реалії в умовах війни та перспективи повоєнної відбудови. Економіка та суспільство. 2023. № 56. [Електронний ресурс]. Доступно: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3081/3004>. (дата звернення: 26.04.2025).
6. Пронь Л. М. Інвестиційна політика та інвестиційний розвиток регіону: сутність та характеристика. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. 2022. Т. 33 (72). № 6. С. 143-148. DOI: <https://doi.org/10.32782/TNU-2663-6468/2022.6/22>. (дата звернення: 26.04.2025).
7. Скрипаль А. Інвестування в Україну під час війни. 2022. [Електронний ресурс]. Доступно: <https://trans.info/ro/investuvannya-v-ukrayinu-pid-chas-viyny-327240>. (дата звернення: 26.04.2025).

8. Територіально-орієнтовані механізми стимулювання інвестицій у повоєнному відновленні України: аналіт. доп. / [Я. А. Жаліло, Н. В. Бахур, А. А. Головка та ін.]; за наук. ред. Я. А. Жаліла. — Київ: НІДС, 2023. — 78 с. — DOI: <https://doi.org/10.53679/NISSanalytrep.2023.09>. (дата звернення: 26.04.2025).

9. Струніна В. В. Шляхи поліпшення інвестиційного клімату в Україні. Економіка України. 2021. № 9. С. 11—16.

10. Рейтинг прозорості 100 міст України. [Електронний ресурс]. Доступно: <https://transparentcities.in.ua/transparency-rating>. (дата звернення: 26.04.2025).

References:

1. Bondarchuk, N. V. (2023), "Improving the mechanism of state management of investment development in the region", *Investytsii: praktyka ta dosvid*, vol. 12, pp. 139—143.
 2. Liakh, V. M. (2023), "The influence of local governments on the formation of investment attractiveness of communities and territories: analysis of best practices of Ukraine and Poland", *Ekonomika ta suspilstvo*, vol. 58, DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-58-49>.
 3. Bobyl, V. V., and Rezhko, D. S. (2024), "The role of local governments in the implementation of state economic policy for the development of regions under martial law", *Investytsii: praktyka ta dosvid*, vol. 10, DOI: [10.32702/2306-6814.2024.10.50](https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.10.50).
 4. Striyashko, H. M., and Zamryha, A. V. (2024), "Public administration and investment security in the context of European integration: the role of the state in regulating investment processes", *Naukovi zapysky. Seriya: Pravo: zb. nauk. pr.*, vol. 16, pp. 343—347, available at: <https://ir.kneu.edu.ua/handle/2010/47578>, (Accessed 26 april 2025).
 5. Slavkova, A. A., and Kolisnyk, D. R. (2023) "Investment attractiveness of Ukraine: realities in wartime conditions and prospects for post-war reconstruction", *Ekonomika ta suspilstvo*, vol. 56, available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3081/3004>, (Accessed 26 april 2025).
 6. Pron, L. M. (2022) "Investment policy and investment development of the region: essence and characteristics", *Vcheni zapysky TNU imeni V.I. Vernadskoho*, T. 33 (72), vol. 6, pp. 143—148, DOI: <https://doi.org/10.32782/TNU2663-6468/2022.6/22>.
 7. Skrypal, A., (2022) "Investing in Ukraine during war", available at: <https://trans.info/ua>, (Accessed 26 april 2025).
 8. Zhalilo, YA. A., Bakhur, N. V., and Holovka, A. A. (2023), *Terytorial'no-orientovani mekhanizmy stymulivannia investytsij u povoiennomu vidnovlenni Ukrainy* [Territorially-oriented mechanisms for stimulating investments in the post-war reconstruction of Ukraine], NIDS, Kyiv, Ukraine. DOI: <https://doi.org/10.53679/NISSanalytrep.2023.09>
 9. Strunina, V. V., (2021), "Ways to improve the investment climate in Ukraine", *Ekonomika Ukrainy*, vol. 9, pp. 11—16.
 10. Transparency International Ukraine (2025), available at: "Transparency rating of 100 cities of Ukraine", <https://transparentcities.in.ua/> (Accessed 26 april 2025).
- Стаття надійшла до редакції 05.01.2026 р.*